

تبیین نقش مراکز رشد دانشگاهی استان مازندران به منظور توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی

مهدی آهنگر دارابی: دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه مدیریت آموزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.
ID کیومرث خطیر پاشا: استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران (✉نویسنده مسئول) Kiu.pasha@gmail.com
رضا یوسفی سعید آبادی: استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

مراکز رشد دانشگاهی،
توسعه پژوهش،
توسعه کارآفرینی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۱۹

تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۵/۲۵

زمینه و هدف: امروزه توسعه پژوهش‌های دانشگاهی در راستای کارآفرینی باید باشد و در این راستا مراکز رشد دانشگاهی نقش ویژه‌ای دارند، بنابراین هدف پژوهش بررسی نقش مراکز رشد دانشگاهی به منظور توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه‌های استان مازندران بود.

روش کار: جامعه آماری بخش کیفی متخصصان، خبرگان و صاحب نظران حوزه کارآفرینی دانشگاهی در مازندران به تعداد ۲۵ نفر بودند و براساس قانون اشباع به تعداد ۱۵ نفر تعیین و به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در بخش کمی نیز از میان کلیه کارکنان شرکت‌های فعال در مراکز رشد در دانشگاه‌های استان مازندران به تعداد ۶۸۱ نفر بر اساس فرمول کوکران تعداد ۲۴۶ نفر انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده‌ها در بخش کیفی از مصاحبه نیمه ساختاریافته و در بخش کمی از پرسش‌نامه محقق ساخته انکوباتورهای دانشگاهی و توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی شهرابی (۱۳۹۸) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که روابط بین تاثیر نقش انکوباتورهای دانشگاهی بر توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه‌های استان مازندران تأیید شد و بین کلیه متغیرها همبستگی معنی‌داری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: به طور کلی می‌توان بیان داشت که مجموعه مدیریت دانشگاه باید به مراکز رشد دانشگاهی توجه ویژه داشته باشد تا این مراکز با توجه به امکانات ویژه علمی و نزدیکی به مراکز صنعتی و تجاری به عنوان یک نهاد حمایتی و تسهیل کننده به شرکت‌های نوپا و رشد بنگاه‌های کوچک و متوسط دانش بنیان را تسهیل و تسریع کنند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.
منبع حمایت کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Ahangar Darabi M, Khatir Pasha K, Yousefi Saeed Abadi R. Explaining the Role of Academic Growth Centers in Mazandaran Province in Order to Develop Academic Research with an Entrepreneurial Approach. Razi J Med Sci. 2023;30(05):267-275.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

Original Article

Explaining the Role of Academic Growth Centers in Mazandaran Province in Order to Develop Academic Research with an Entrepreneurial Approach

Mehdi Ahangar Darabi: PhD Student in Education Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Kiomars Khatir Pasha: Assistant Professor, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran (* Corresponding author) Kiu.pasha@gmail.com

Reza Yousefi Saeed Abadi: Assistant Professor, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Abstract

Background & Aims: The use of incubators or growth centers is nowadays considered one of the accepted tools for transforming creativity and scientific and research achievements into products that can be presented to the market and developing entrepreneurship, so more than three thousand centers There is growth all over the world, most of them are based in America and Japan. In fact, incubators are an optimal combination of knowledge-based companies and institutions that are managed by professionals, and their main goal is to increase wealth in society by promoting a culture of innovation and competitiveness among young entrepreneurs. Researchers and university graduates. University incubators (growth centers) due to their high ability to discover and identify opportunities have provided conditions to create different companies and prepare the ground for discovering and recognizing these opportunities. Knowledge-based companies located in these centers are leading in discovering opportunities by relying on the self-confidence and self-efficacy of the organization's people. These types of centers were created in order to commercialize technical knowledge, technology, and intellectual property and were created through the research activities of universities. Currently, universities, as the most important sector of knowledge production and supply, are facing the challenge of better responding to the needs and expectations of society. Therefore, they should make a lot of efforts to transfer and apply knowledge and use it in the economic, social, and industrial sectors, which is interpreted as the commercialization of research. And commercialization is the process of transferring and transforming the knowledge produced in research centers into various commercial activities. On the other hand, academic entrepreneurship refers to the commercialization of academic research by university researchers through the establishment of new businesses. Since the nature of entrepreneurship in the fields of humanities is more than service entrepreneurship, it requires its own research. The fact that many ideas of researchers in various fields are left unused on the shelves of libraries and that the energy of these people is wasted on creating knowledge that cannot be properly used in practice, and this shortcoming causes students and researchers to despair about creating knowledge and In some cases, the science goes beyond the borders of the country; Considering the above, this research seeks to answer this problem while using the existing theoretical foundations and the research conducted in the form of a causal model. It examines the influencing factors of academic incubators on the development of research projects in the universities of Mazandaran province and aims to determine whether academic incubators have a role in the development of academic research with an entrepreneurial approach in the universities of Mazandaran province.

Methods: The purpose of this research is practical, which was conducted with a mixed approach (qualitative and quantitative) with an exploratory design, which was approved by the Code of Ethics Commission of Islamic Azad University with code IR.IAU.SARI.REC.1400.141. The statistical population of the qualitative part of specialists, experts, and experts in the field of academic entrepreneurship in Mazandaran was 25 people, and based on the saturation law, 15 people were determined and selected as a statistical sample. In the quantitative part, 246 people were selected from among all the employees of the

Keywords

Academic Growth
Centers,
Research Development,
Entrepreneurship
Development

Received: 08/04/2023

Published: 16/08/2023

companies active in the growth centers in the universities of Mazandaran province, 681 people based on the Cochran formula. To collect data in the qualitative part, a semi-structured interview was used, and in the quantitative part, a questionnaire made by a researcher of university incubators and the development of university research with the entrepreneurial approach of Shahrabi (2018) was used.

Results: The results showed that the relationships between the impact of the role of university incubators on the development of university research with an entrepreneurial approach in the universities of Mazandaran province were confirmed and there is a significant correlation between all the variables.

Conclusion: In general, it can be said that the university management group should pay special attention to academic growth centers so that these centers, due to their special scientific facilities and proximity to industrial and commercial centers, as a supporting and facilitating institutions for start-up companies and growth Facilitate and accelerate knowledge-based small and medium enterprises. Considering that academic incubators are one of the influential factors in the formation of innovative ideas in the university and turning them into a useful and profitable business, in this way, by closing the gap between the university and the industry, in reducing unemployment, Especially the unemployment of the educated youth of the country can play an effective role, therefore it is suggested that the capital needed by start-up businesses be provided by universities and economic development organizations so that from this point of view they can develop and create businesses according to the available financial support. In most of the prominent universities of the world, academic incubators have been established to expand new technologies in the field of commercialization of academic research. Therefore, to achieve this, students should be familiar with the principles of new technologies in the direction of branding and marketability of academic research and products in a basic, theoretical, and operational manner and with the help of inculcating innovation and creativity. Similarly, a systemic, comprehensive, and all-round view including scientific-professional and management-staff subsystems and the key role-players of each subsystem and also based on the basic features of education, research, study, and promotion of academic centers in Universities should take place.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Ahangar Darabi M, Khatir Pasha K, Yousefi Saeed Abadi R. Explaining the Role of Academic Growth Centers in Mazandaran Province in Order to Develop Academic Research with an Entrepreneurial Approach. Razi J Med Sci. 2023;30(05):267-275.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

استفاده از انکوباتور یا مراکز رشد، امروزه به عنوان یکی از ابزارهای پذیرفته شده برای تبدیل خلاقیت‌ها و دستاوردهای علمی و تحقیقاتی به محصولات قابل ارائه به بازار و توسعه کارآفرینی محسوب می‌شود به طوری که بیش از سه هزار مرکز رشد در سراسر دنیا وجود دارد که بیشتر آن‌ها در کشورهای آمریکا و ژاپن مستقر هستند (۱). در حقیقت انکوباتورها تجمیع بهینه‌ای از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان است که به وسیله متخصصان حرفه‌ای مدیریت می‌شوند و هدف اساسی آن‌ها افزایش ثروت در جامعه از طریق ارتقای فرهنگ نوآوری و رقابت پذیری در میان کارآفرینان جوان، پژوهشگران و دانش‌آموختگان دانشگاهی است (۲). انکوباتورها (مراکز رشد) دانشگاهی با توجه به برخورداری از توانایی بالا برای کشف و شناسایی فرصت‌ها، شرایطی را فراهم کرده‌اند تا با ایجاد شرکت‌های مختلف، زمینه را برای کشف و تشخیص این فرصت‌ها مهیا کنند (۳). شرکت‌های دانش بنیان مستقر در این مراکز با تکیه بر خودباوری و خودکارآمدی افراد سازمان، در کشف فرصت‌ها پیشرو هستند. این نوع مراکز به منظور تجاری کردن دانش فنی، فناوری و مالکیت معنوی ایجاد شده و از طریق فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها به وجود آمده‌اند (۴). انکوباتورها (مراکز رشد) دانشگاهی با توجه به برخورداری از توانایی بالا برای کشف و شناسایی فرصت‌ها، شرایطی را فراهم کرده‌اند تا با ایجاد شرکت‌های مختلف، زمینه را برای کشف و تشخیص این فرصت‌ها مهیا کنند (۵). شرکت‌های دانش بنیان مستقر در این مراکز با تکیه بر خودباوری و خودکارآمدی افراد سازمان، در کشف فرصت‌ها پیشرو هستند (۶). این نوع مراکز به منظور تجاری کردن دانش فنی، فناوری و مالکیت معنوی ایجاد شده و از طریق فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها به وجود آمده‌اند (۷). ظهور دانشگاه کارآفرین به عنوان نمود عینی ارتباط صنعت و دانشگاه، افق‌های نوینی از اشتغال‌زایی و کارآفرینی در سطح گسترده را فراروی برنامه ریزان و مدیران دانشگاه قرار می‌دهد (۸).

شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، موتور محرکه پیشرفت اقتصادی و کارآفرینی کشورها است. با توجه به اهمیت روزافزون مراکز رشد

در بهبود وضعیت اقتصادی توجه به این حیطه ضروری به نظر می‌رسد (۹). بنابراین یکی از ملزومات ورود به اقتصاد نوین، تجاری سازی دانش است (۱۰). در حال حاضر، دانشگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین بخش تولید و عرضه دانش با چالش پاسخگویی بهتر به نیازها و انتظارات جامعه هستند. از این‌رو، باید تلاش‌های زیادی برای انتقال و به‌کارگیری دانش و استفاده از آن در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و صنعت انجام دهند که از آن به عنوان تجاری سازی تحقیقات تعبیر می‌شود. و تجاری سازی فرایند انتقال و تبدیل دانش تولید شده در مراکز تحقیقاتی به انواع فعالیت‌های تجاری است (۱۱). از سویی کارآفرینی دانشگاهی اشاره به تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی پژوهشگران دانشگاه، از طریق تأسیس کسب و کارهای جدید دارد. از آنجا که ماهیت کارآفرینی در رشته‌های علوم انسانی بیشتر از نوع کارآفرینی خدماتی است، تحقیقات خاص خود را می‌طلبد (۱۲). از منظر پژوهشگر دانشگاه‌های کنونی ما هنوز نتوانسته‌اند به نحوی مؤثر یافته‌های علمی خود را وارد صنعت کنند و تعاملی مؤثر بین صنعت و دانشگاه برقرار سازند. لذا، به منظور بهره‌مندی اقتصادی و اجتماعی هر چه بیشتر از پتانسیل‌های علمی بخش پژوهشی کشور، لازم است تجاری سازی طرح‌های پژوهشی به صورت جدی‌تری مورد پیگیری قرار گیرد که این کار مستلزم شناسایی عوامل مؤثر بر تجاری سازی طرح‌های پژوهشی سازمان‌های تحقیقاتی و دانشگاه‌ها است (۱۳). از سویی، با توجه به این‌که بسیاری از ایده‌های پژوهشگران در رشته‌های مختلف در قفسه‌های کتابخانه‌های بلااستفاده مانده‌اند و این‌که انرژی این افراد بی‌هدف صرف ایجاد دانش‌هایی می‌گردد که استفاده عملی صحیحی از آنها نمی‌شود و این نقیصه موجب ناامیدی دانشجویان و پژوهشگران نسبت به خلق دانش و در برخی موارد برون رفت علم از مرزهای کشور می‌شود؛ با توجه به موارد فوق، این پژوهش ضمن استفاده از مبانی نظری موجود و پژوهش‌های صورت‌گرفته در قالب یک الگوی علی به دنبال پاسخگویی به این مسئله است که؛ به بررسی عوامل تأثیرگذار انکوباتورهای دانشگاهی بر توسعه طرح‌های پژوهشی در دانشگاه‌های استان مازندران می‌پردازد و در پی آن است که مشخص سازد آیا انکوباتورهای

ساختار سازمانی، فرهنگ سازمانی، خدمات شبکه سازی و تامین مالی، خدمات پشتیبانی، سیاست پژوهشی و منابع انسانی» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) طراحی و تنظیم شده و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می‌شود.

پرسش‌نامه توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی شهرابی (۱۳۹۸): این پرسش‌نامه دارای ۷۴ سوال و ۵ بعد «فردی، محیطی، زمینه‌ای، ساختاری و محتوایی» و ۱۶ مولفه «کنترل فردی، خودکارآمدی، خلاقیت فردی، قدرت‌طلبی فردی، نهادهای حمایتی، عوامل قانونی، پتانسیل بازار، فرهنگ و ارزش‌های مشترک، استراتژی‌ها، اهداف، برنامه‌ریزی، سازماندهی، منابع و امکانات، فرآیندهای کاری، مناسبات و روابط و فن‌آوری» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) طراحی و تنظیم شده و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می‌شود.

برای تحلیل داده‌های کیفی پژوهش از دو مرحله کدگذاری باز و کدگذاری محوری استفاده شد. در بخش کمی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تاییدی و معادلات ساختاری استفاده شده است. کلیه تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای SPSS²¹ و PLS انجام گرفت.

یافته‌ها

همانطور که از نمودار شماره ۱ قابل مشاهده است ضرایب مسیر و مقادیر R^2 برای مولفه‌های متغیرهای مربوط به انکوباتورهای دانشگاهی بر تجاری‌سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی بدست آمده است. مقادیر R^2 نشان دهنده رابطه بین دو متغیر هستند که مقدار آن برابر $0/200$ می‌باشد و مقدار ضریب مسیر بین این دو متغیر نیز برابر $0/447$ می‌باشد. در میان ابعاد و مولفه‌های این دو متغیر بالاترین ضریب به مولفه فناوری زیر مجموعه بعد محتوایی از ابعاد تجاری‌سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با ضریب مسیر $0/974$ مربوط می‌شود که میزان R^2 آن نیز برابر

دانشگاهی بر توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه‌های استان مازندران نقش دارند؟

روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است که با رویکرد آمیخته (کیفی و کمی) با طرح اکتشافی انجام شد که با کد IR.IAU.SARI.REC.1400.141 در کمیسیون کد اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی به تصویب رسید. جامعه آماری مورد مطالعه در بخش کیفی شامل متخصصان، خبرگان و صاحب‌نظران حوزه کارآفرینی دانشگاهی و همچنین متخصصان حوزه انکوباتورهای دانشگاهی در مازندران به تعداد ۲۵ نفر از آنان مورد شناسایی قرار گرفته و در بخش کیفی از نظرات آنان استفاده شد. جامعه آماری مورد مطالعه در بخش کمی شامل کلیه کارکنان شرکت‌های فعال در مراکز رشد در دانشگاه‌های استان مازندران به تعداد ۶۸۱ نفر که در بخش کمی از نظرات آنان استفاده شد. در بخش کیفی با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و با در نظر گرفتن قانون اشباع به تعداد ۱۵ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. پژوهشگر بعد از مصاحبه چهاردهم با اشباع داده‌ها مواجه شد، ولی جهت اطمینان از کفایت داده‌ها، فرایند مصاحبه تا نفر پانزدهم ادامه یافت، لذا نمونه آماری در این بخش ۱۵ نفر می‌باشد. در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران تعداد ۲۴۶ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای برحسب نوع دانشگاه به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها در این پژوهش از روش کتابخانه‌ای و میدانی انجام گرفت. در بخش کیفی این پژوهش از مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته در قالب طرح دلفی استفاده شد. در بخش کمی براساس معیارهای استخراج شده از مرحله کیفی به طراحی پرسش‌نامه محقق ساخته انکوباتورهای دانشگاهی و پرسش‌نامه توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی شهرابی (۱۳۹۸) جهت جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز استفاده شد.

پرسش‌نامه محقق ساخته انکوباتورهای

دانشگاهی: این پرسش‌نامه دارای ۶۰ سوال و ۳ بعد «ساختاری، خدمات و پژوهشی» و ۷ مولفه «زیرساخت،

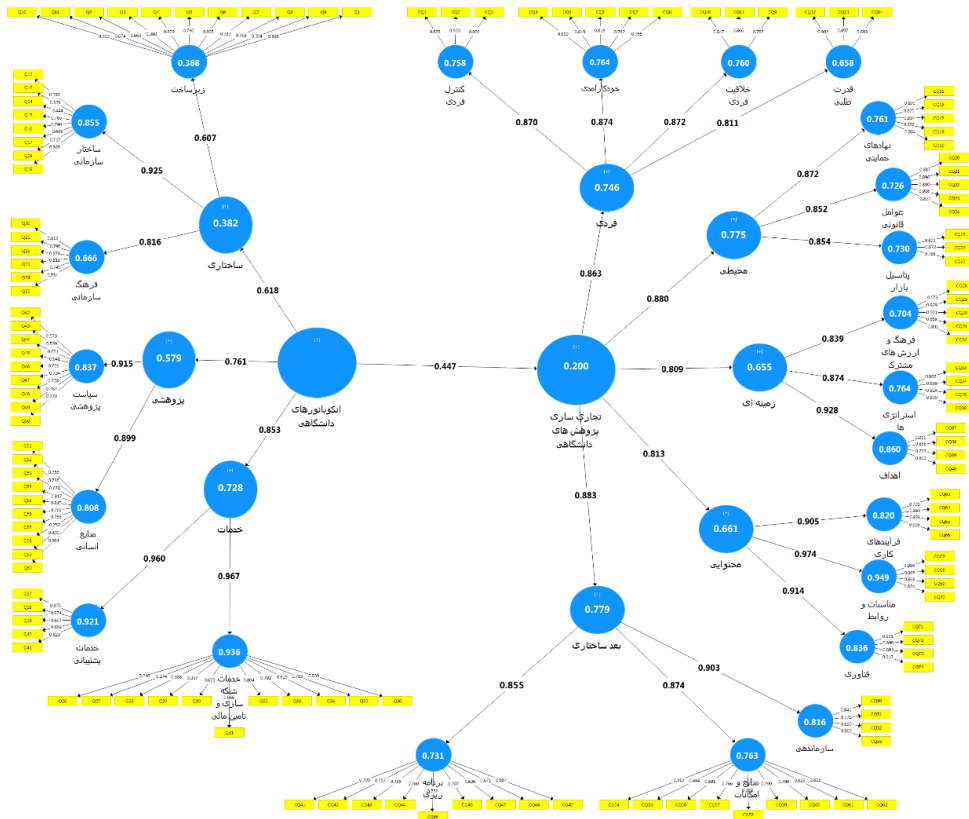
کارآفرینی در سطح ۰/۹۹ معنی‌دار شده است. با نگاهی به مقادیر آماره t مولفه‌های هر دو متغیر در می‌یابیم که بین همه مولفه‌های متغیرها نیز این رابطه معنادار است که در میان مولفه‌های متغیر تاثیر انکوباتورهای بالاترین میزان آماره t متعلق به مولفه "خدمات شبکه‌سازی و تامین مالی" از مجموعه مولفه‌های بعد خدمات با مقدار ۱۲۵/۸۱۳ است و پائین‌ترین مقدار نیز به مولفه "زیر ساخت" با مقدار ۱۳/۰۹۷ مربوط می‌شود. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش نشان داده است که روابط بین تاثیر انکوباتورهای دانشگاهی بر تجاری‌سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی تأیید شده است و بین کلیه متغیرها همبستگی معنی‌داری وجود دارد.

بحث

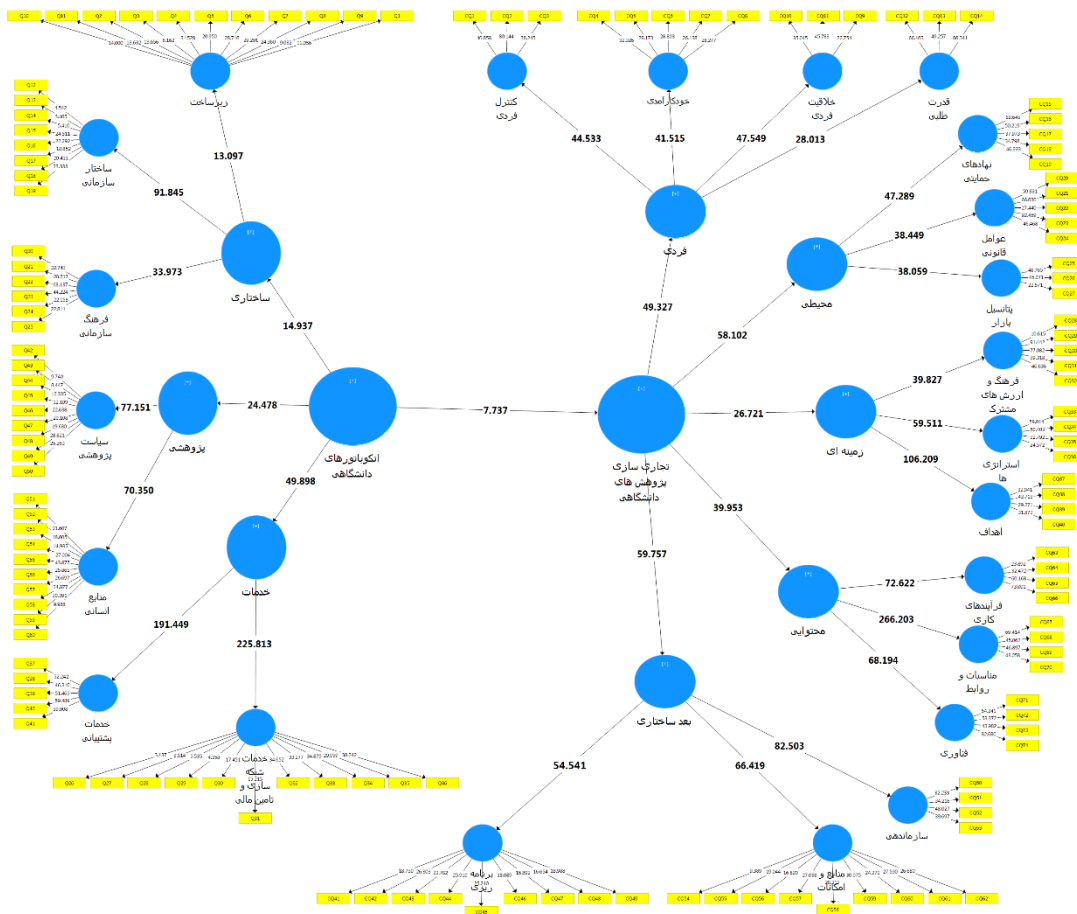
یافته نشان داد که انکوباتورهای دانشگاهی بر تجاری‌سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی معنی‌دار شده است و مثبت و معنادار می‌باشد. نتایج حاضر با

۰/۹۴۹ است و بالاترین مقدار در میان همه ابعاد و مولفه‌های این دو متغیر است. در میان مولفه‌های متغیر انکوباتورهای دانشگاهی بالاترین مقدار ضریب مسیر به مولفه خدمات شبکه‌سازی و تامین مالی از مجموعه بعد خدمات با مقدار ۰/۹۶۷ و میزان R^2 برابر با ۰/۹۳۶ مربوط می‌شود. حال با توجه به این مقادیر ضریب مسیر و R^2 نمی‌توان گفت که آیا این رابطه با معناست یا خیر. برای این امر لازم است تا مقادیر آماره t بین مولفه‌های متغیرها و بین دو متغیر بررسی شود که در جدول ۱ و نمودار شماره ۲ به آن اشاره شد.

با توجه به نمودارهای ۲ و نتایج تحلیل مسیر مندرج در جدول ۱، بین متغیر مکنون برونزا (انکوباتورهای دانشگاهی) با متغیر مکنون درونزا (توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی)، براساس ضرایب مسیر، بار عاملی ۰/۴۴۷ برقرار است، همچنین به دلیل اینکه مقدار t -value (۷/۷۳۷) در خارج بازه (۲/۵۸ و -۲/۵۸) قرار دارد، لذا تاثیر انکوباتورهای دانشگاهی بر تجاری‌سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد

نمودار ۱- مدل ساختاری تاثیر انکوباتورهای دانشگاهی بر توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی در حالت تخمین استاندارد ضریب مسیر

نمودار ۲- مدل ساختاری تأثیر انکوباتورهای دانشگاهی بر توسعه پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی در حالت معنی داری ضریب مسیر

جدول ۱- نتایج حاصل از یافته‌های تحلیل مسیر

متغیرها	SD	سطح معنی داری	آماره t	ضریب استاندارد
تأثیر انکوباتورهای دانشگاهی بر تجاری سازی (توسعه) پژوهش‌های دانشگاهی با رویکرد کارآفرینی	۰/۰۲۳	۰/۰۰۰	۷/۷۳۷	۰/۴۴۷

سازمی می شود و از طرف دیگر دانشگاه‌ها با نیاز صنعت آشنا شده و تحقیقات خود را هدفدار و کاربردی طراحی و اجرا می کنند (۱۰). یافته‌های این پژوهش براساس داده‌های حاصل از مصاحبه با اساتید و مطلعین نسبت به این حوزه حاصل شده است. انکوباتورهای دانشگاهی با توجه به برخورداری از توانایی بالا برای کشف و شناسایی فرصت‌ها، شرایطی را فراهم کرده‌اند تا با ایجاد شرکت‌های مختلف، زمینه را برای کشف و تشخیص این فرصت‌ها مهیا کنند. شرکت‌های دانش بنیان مستقر در این مراکز با تکیه بر خود باوری و خود کارآمدی افراد سازمان، در کشف فرصت‌ها پیشرو هستند (۱۲). این نوع مراکز به منظور تجاری کردن دانش فنی، فناوری و مالکیت معنوی ایجاد شده و از طریق فعالیت‌های

نتایج پژوهش‌های لیانگ (Liang) و همکاران (۲۰۲۲) (۱۴)، مالوینا (Malwina) و همکاران (۲۰۲۱) (۱۵). در تفسیر این مبحث باید عنوان کرد که انکوباتورهای دانشگاهی، مراکزی هستند که پس از پذیرفتن هسته‌های تحقیقاتی و یا شرکت‌های نوپا، در طی یک دوره چندساله و با در اختیار قرار دادن خدماتی همچون آموزش‌های مدیریتی، حقوقی و بازاریابی و غیره و نیز مهیا کردن افزایش توان مدیریتی و رقابتی در سازمان‌ها و در سایه برنامه‌های منظم و از پیش تعیین شده اقدام به رشد و پرورش خود و کارآفرینان می‌نمایند (۸). از سویی دیگر با توسعه انکوباتورهای دانشگاهی، ارتباط دانشگاه با صنعت بهبود یافته و تحقیقات دانشی و فناورانه دانشگاه‌ها به بخش صنعت منتقل شده و تجاری

پرداخت. همچنین به مسئولین پیشنهاد می‌شود در قالب طرح‌های پشتیبانی و حمایتی، مراکز رشد باید از ایده‌های نوآورانه و خلاقانه استارت‌آپ‌ها حمایت کنند تا بتواند آن‌ها را وارد مراحل ساخت و عرضه به بازار نمایند. در اکثر دانشگاه‌های مطرح دنیا انکوباتورهای دانشگاهی با هدف گسترش فناوری‌های نوین در زمینه تجاری‌سازی پژوهش‌های دانشگاهی ایجاد شده‌اند. لذا برای محقق شدن این امر باید دانشجویان به صورت پایه‌ای، نظری و عملیاتی و به کمک فرهنگ‌سازی نوآوری و خلاقیت، با اصول فناوری‌های نوین در جهت برند سازی و بازار پسندی تحقیقات و محصولات دانشگاهی آشنا شوند. همین طور با نگاهی سیستمی، جامع و همه‌جانبه‌نگر مشتمل بر زیرسیستم‌های علمی-حرفه‌ای و مدیریتی- ستادی و نقش‌آفرینان کلیدی هر زیرسیستم و همچنین بر اساس کارویژه‌های اساسی آموزش، پژوهش، مطالعه و ارتقای مراکز دانشگاهی در دانشگاه‌ها باید صورت پذیرد.

نتیجه‌گیری

به طور کلی می‌توان بیان داشت که مأموریت اصلی مرکز انکوباتور دانشگاهی، ایجاد یک مرکز قابل اطمینان برای حمایت و هدایت کارآفرینان و دانش‌آموختگان دانشگاهی به منظور تجاری‌سازی ایده‌ها و پژوهش‌های دانشگاهی به جهت برآوردن نیازهای جامعه می‌باشد، لذا مجموعه مدیریت دانشگاه باید به این مراکز توجه ویژه داشته باشد تا این مراکز با توجه به امکانات ویژه علمی و نزدیکی به مراکز صنعتی و تجاری به عنوان یک نهاد حمایتی و تسهیل‌کننده با ارائه خدمات آموزشی، خدمات فنی، خدمات مشاوره‌ای و اعطای تسهیلات مالی به شرکت‌های نوپا فرایند شکل‌گیری و رشد بنگاه‌های کوچک و متوسط دانش‌بنیان را تسهیل و تسریع کنند و منجر به تولید دانش، ثروت و انتقال تکنولوژی در جامعه شوند.

References

1. Lee YD, Chen PC, Chen TF. Invisble Network of Knowledge Management for Human Resource Management Literature: Comparative Analysis of HRM, IHRM, SIHRM Studies. Int J Organ Innov.

پژوهشی دانشگاه‌ها به وجود آمده‌اند. محیط پویا، تغییر خواسته‌های دانشجویان، رقابت شدید، ضرورت کنترل دقیق و مدیریت ریسک تنها برخی از ویژگی‌های دنیای امروز آموزش عالی است که دانشگاه‌ها در آن به انجام عملیات خود می‌پردازند (۱۵). بنابراین فرآیند تصمیم‌گیری بهتر و هوشمندانه‌تر در محیطی با این ویژگی‌ها، تعیین‌کننده موفقیت یا عدم موفقیت سازمان است. اگر امکانات و خدمات زیرساختی موجود در مراکز رشد دانشگاهی بیشتر شود، دانشگاه‌ها از رشد بیشتر و بالاتری برخوردار خواهند بود (۱۱). این امکانات و خدمات شامل استفاده از سیستم اطلاع‌رسانی تخصصی (پایگاه‌های علمی) و مراکز تحقیقاتی دانشگاه‌ها، استفاده از آزمایشگاه و کارگاه‌های دانشگاه، استفاده از اینترنت با سرعت، استفاده از سالن کنفرانس و تجهیزات صوتی و تصویری، استفاده از تجهیزات اداری و کامپیوتری، وجود انبار اختصاصی، امکانات و خدمات دفتری و اداری (منشی‌گری)، ارائه امکانات و خدمات رفاهی و تفریحی، ارائه تسهیلات بانکی و امکانات و خدمات بیمه‌ای و مواردی از این قبیل است که در مجموع به آن‌ها امکانات و خدمات زیرساختی اطلاق می‌شود (۷).

محدودیت‌های خارج از کنترل پژوهشگر شامل مشکل برقراری ارتباط با برخی از متخصصان، خبرگان و صاحب‌نظران حوزه کارآفرینی دانشگاهی و تعیین زمان لازم برای انجام مصاحبه و نیز علاقمندی پائین بعضی از نمونه‌ها به شرکت در روند تحقیق و تکمیل پرسشنامه‌های مرحله کمی پژوهش بود.

با توجه به این‌که انکوباتورهای دانشگاهی یکی از عوامل متأثر در شکل‌گرفتن ایده‌های نوآفرین در دانشگاه و تبدیل آن‌ها به یک کسب و کار مفید و درآمدزا است تا به این طریق با برطرف کردن شکاف بین دانشگاه و صنعت، در کاهش بیکاری، به ویژه بیکاری جوانان تحصیل‌کرده کشور نقش موثری داشته باشند، لذا پیشنهاد می‌شود تامین سرمایه مورد نیاز کسب و کارهای نوپا توسط دانشگاه‌ها و سازمان‌های توسعه اقتصادی صورت گیرد تا از این منظر بتوان با توجه به پشتوانه مالی در دسترس به توسعه و ایجاد کسب و کارها و رونق عملی پژوهش‌های دانشگاهی

of Physical Education and Sport Science. 2017.

16. Badriazarin Y; Seyedameri M; Imanpoor A. Regression Analysis of the Relationship between Knowledge Management Components and Human Resource Performance. SMJ. 2013; 4(15): 35-50. (Persian)

2018; 11 (2): 85-99

2. Henttonen K, Kianto A, Ritala P. Knowledge sharing and individual work performance: an empirical study of a public sector organization. JKM. 2016; 20(4), 749-768.

3. Hislop D, Bosua R, Helms R. Knowledge management in organizations – a critical introduction (4th ed.). United States of America, New York: Oxford University Press. 2018.

4. Sathishkumar AS, Karthikeyan P. A study on effective organizational learning through knowledge management model, IJRCM. 2017; 8 (4): 34-36.

5. Sato Y, Kobayashi N, Shirasaka S. An Analysis of Human Resource Management for Knowledge Workers: Using the Three Axes of Target Employee, Lifecycle Stage, and Human Resource Flow. RIBER. 2020; 140-156

6. Connelly CE, Černe M, Dysvik A, Škerlavaj M. Understanding knowledge hiding in organizations. JOBM. 2019; 40(7):779-782

7. Hasani K, Sheikhesmaeili S. Knowledge management and employee empowerment. Kybernetes. 2016; 45(2), 337-355. (Persian)

8. Zaim H, Keceli Y, Jaradat A, Kastrati S. The effects of knowledge management processes on human resource management: Mediating role of knowledge utilization. JSTPM. 2018;9(3):310-328

9. Syed J, Murray PA, Hislop D, Introduction MY. Managing knowledge in the twenty-first century. In: The Palgrave Handbook of Knowledge Management. Cham: Palgrave Macmillan. 2018; 1-18

10. Ananthram S, Nankervis A, Chan C. Strategic human asset management: Evidence from North America. PR. 2013;42(3):281-299

11. Gloet M. Knowledge management and the links to HRM: Developing leadership and management capabilities to support sustainability. MRN. 2006;29(7):402-413

12. Medina A, Castañeda DI. Competencies required from human resources managers to ensure their effective performance at industrial manufacturing companies in Cali. estud.gerenc. 2010; 26: 117-140.

13. Gope S, Elia G, Passiante G. The effect of HRM practices on knowledge management capacity: A comparative study in Indian IT industry. JKM. 2018;22(3):649-677

14. Aisbett L, Hoyer R. Human resource management practices to support sport event volunteers. Asia Pacific Journal of Human Resources. 2015;53(3):351-369.

15. Zalaff K, Hidayatullah MF, Kristiyanto, A. sports human resource management of sport development Index in Padang, West Sumatra, Indonesia - evaluation studies of the availability of sports human resource management. European Journal